WIKIPEDIA

Katalonski jezik

Katalonski jezik (katalonsko-valencijsko-balearski; ISO 639-3: cat (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=cat)) spada u grupu romanskih jezika. Govori se u nekim španjolskim autonomnim zajednicama, prvenstveno u Kataloniji (ima status službenog jezika), Zajednici Valencije (nosi naziv valencijski jezik, zapravo dijalekt katalonskog koji ima status službenog) i na Balearima, te u dijelu Francuske i u Andori. Također, postoje dijelovi Sardinije gdje se održao katalonski govor. Unutar Francuske, katalonski se govori u Rusijonu. Na Sardiniji postoji jedan gradić, Algero (talijanski Alghero, katalonski: L'Alger, L'Alguer), gdje 30.000 ljudi govori katalonski. U toj regiji, katalonski je zaštićen jezik i može se koristiti u službenoj komunikaciji. U Andori je katalonski prvi službeni jezik (druga dva su španjolski i francuski). Važno je napomenuti da se verzija koja se govori u Valenciji naziva valencijanskim jezikom, i razlikuje se u izvjesnoj mjeri od katalonskog iz Katalonije (slično razlikama srpskog i hrvatskog). Valencijanski se razvijao pod većim uticajem španjolskog, dok je u Kataloniji jezik bio pod jačim utjecajem francuskog jezika. Verzija koja se govori na Balearima često se naziva balearskim, i također se razlikuje od katalonskog iz Barcelone, posebno u oblicima određenog člana: Balearci koriste oblike određenog člana es (muški rod) i sa (ženski rod), umesto oblika el i la.

Katalonski jezik català	
Države **govorenja:**	Španjolska, Andora, Italija, Francuska
Regije **govorenja:**	Europa
Broj govornika:	materinski jezik: 7,5 milijuna
Rang:	
Razredba:	indoeuropski jezici italički jezici romanski jezici zapadnoitalski jezici **katalonski**
Jezični kôd	
ISO 639-**1**:	ca
ISO 639-**2**:	cat
ISO 639-**3**:	cat
Vidi također: Jezik | Jezične porodice i jezici | Popis jezika po kodnim nazivima |Dodatak: Popis jezika	

Izgovor katalonskog je veoma sličan izgovoru španjolskog i oksitanskog jezika. Tijekom Srednjeg vijeka, katalonski i oksitanski jezik bili su jako slični, i predstavljali su sponu između galo-romanskih i ibero-romanskih jezika, ali su se te razlike produbile poslije velikog utjecaja španjolskog na katalonski i francuskog na oksitanski, tijekom posljednjih 6 stoljeća. Isto tako, i masovna imigracija španjolskog i francuskog stanovništva na područja gdje se govore ovi jezici utjecala je da se ovi jezici udalje.

Od pada režima Francisca Franca, kada je katalonski jezik bio potiskivan, ovaj jezik se nalazi na svim uličnim tablama širom katalofonskog područja. 11.200.000 govornijka u Španjolskoj (2006); 31.000 u Andori (1990); 100.000 u Francuskoj (1996); 20.000 u Italiji. (1996)[1].

Dijalekti

Tijekom 1861. godine, Manuel Milà i Fontanals je predložio dijalektičku podjelu katalonskoga u dva velika bloka: istočni (Bloc o Branca del Català Oriental) i zapadni (Bloc o Branca del Català Occidental)

Ne postoji precizna lingvistička granica između jednog i drugog dijalekta, i gotovo svuda postoji prelazna zona između ovih dijalekata (osim dijelekata specifičnih za otoke). Također, nijedan od ovih dijalekata nije homogen unutar sebe, jer se može podijeliti na nekoliko podijalekata. To su sljedeći podijalekti:

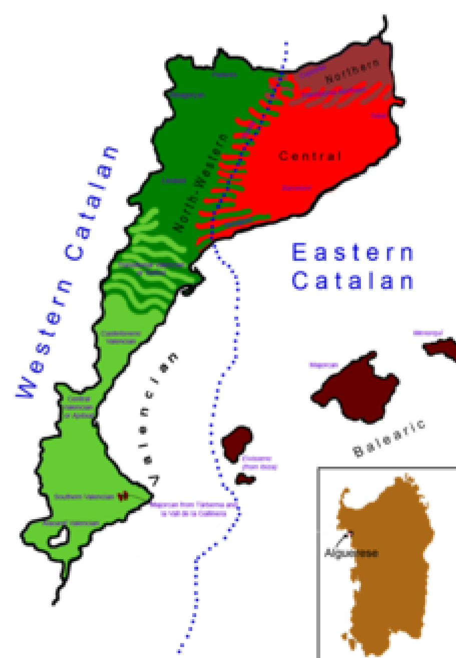
Govorno područje katalonskog jezika

zapadno-katalonski

- *Sjeverozapadni dijalekti* (svjetlo-plavo)
  - *Ribagorçà* (iz Ribagorça, katalonske regije)
  - *Pallarès* (izPallarèsa)
  - *Lleidatà* (iz Pokrajine Lleida)
- *južno katalonski* ili *sjeverni valencijanski" (plavo)'*
  - *Tortosí* (iz Tortose)
  - Katalonski iz Matarranye
  - *Vinarossenc* (iz Vinaròs)
  - valencijanski iz Maestrata (valencijanske pregije)
- *valencijski* (tamnoplavo)
  - *Castellonenc* (iz pokrajine Castellón de la Plana)
  - *Apitxat*, ili središnji valencijanski
  - južno-valencijanski
  - Majorkanski it Tarbene la Valle de Gallinere

istočno-katalonski

- *Sjeverno-katalonski,ili "Roussillonski" (*rossellonès*, iz Roussillona)' (ružičasto)*
- *srednje-katalonski* (svjetlocrveno)
  - *Salat* (ca Coste Brave)
  - *Barcelonès* (iz Barcelone)
  - *Tarragonès* (iz Tarragone)
  - *Xipella*
- *balearski* (tamnoplavo)
  - *Mallorquí* (sa Mallorce)
  - *Menorquí* (sa Menorca)
  - *Eivissenc* (sa Ibize)
- *Alguerese* (iz sardinskog grada Algero)

Dijalektalna karta katalonskog jezika

Izvori

1. Ethnologue (16th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=cat)

Dijalektalna karta katalonskog jezika

Vanjske poveznice

- Ethnologue (14th) (http://www.ethnologue.com/14/show_language.asp?code=CLN)
- Ethnologue (15th) (http://www.ethnologue.com/15/show_language.asp?code=cat)
- ca.wikipedia.org (https://ca.wikipedia.org/) na katalonskom jeziku
- Catalan 101 (http://www.101languages.net/catalan/) Learn Catalan online

Nedovršeni članak **Katalonski jezik** *koji govori o jeziku treba dopuniti.* ***Dopunite ga (https://hr.wikipedia.org/w/index.php?title=Katalonski_jezik&action=edit)*** *prema pravilima Wikipedije.*

Romanski jezici ⇒ Italski jezici	
Romanski jezici	Istočnoromanski jezici • Južnoromanski jezici • Zapadnoitalski jezici
Popis jezika	Aragonski • Aromunski • Asturleonski • Dalmatski † • Emilijanski • Estremadurski • Fala • Francuski • Frankoprovansalski • Furlanski • Galicijski • Galurski • Istriotski • Istrorumunjski • Judeofrancuski (Zarfatski) † • Judeošpanjolski (ladino) • Judeotalijanski • Kajunski • Kampidanski • Katalonski • Korzički • Ladinski • Ligurski • Llanito • Logudorski • Lombardski • Loreto-Ucayali Španjolski • Meglenski • Mirandski • Mozarapski † • Napolitansko-kalabrijski • Okcitanski • Pijemntski • Pikardijski • Portugalski • Romanš • Romanjolski • Rumunjski • Sasarski • Shuadit (Judeoprovansalski) † • Sicilijanski • Španjolski (Kastiljski) • Talijanski • Valonski • Venecijanski; † (izumrli jezici)
Povijesni jezici	Anglonormanski • Srednjovjekovni francuski • Starofrancuski • Staroprovansalski • Starošpanjolski
Izgubili status jezika	Emilijano-Romanjolo (podijeljen) • Gaskonjski • Langedoški • Limuzinski • Overnjanski • Provansalski